

ความรู้พื้นฐานทางด้านวิศวกรรมโครงสร้างต้านทาน แผ่นดินไหว และผลกระทบของแผ่นดินไหวต่อ โครงสร้างและมาตรฐานการออกแบบที่เกี่ยวข้อง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชยานนท์ หาระภิญโญ

ภาควิชาวิศวกรรมโยธา คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

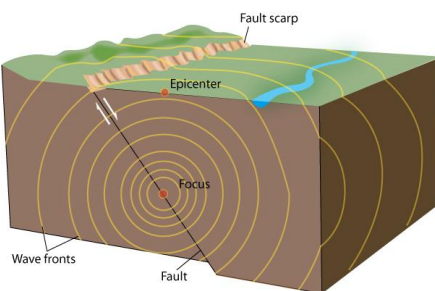

เทคโนโลยีการเสริมกำลังโครงสร้างอาคารเพื่อรับแรงแผ่นดินไหว
วันที่ 1-4 ตุลาคม 2558 ณ โรงแรมเมอร์เคียว จ.เชียงใหม่

ความยากของการออกแบบอาคารต้านทานแรงแผ่นดินไหว

1. แรงกระทำเป็นแรงพลศาสตร์
2. ในกรณีแรงแผ่นดินไหวที่รุนแรง จะยอมให้อาคารเกิดความเสียหายได้

Seismic Waves Radiate from the Focus of an Earthquake

ความรู้สำหรับการออกแบบอาคารต้านแรงแผ่นดินไหว (ในมุมมองของผู้บรรยาย)

- จำเป็นต้องมี
  - แนวคิดของระบบโครงสร้าง: ชนิดโครงสร้าง การถ่ายแรง ข้อดี-ด้อย
  - การออกแบบอาคารที่ภาวะประลัย: การเข้าใจพฤติกรรมโครงสร้างหลังกำลังสูงสุด การคราก
  - คุณสมบัติเชิงพลศาสตร์: ความถี่ คาบ การหน่วง โหมด การเกิดเรโซแนนซ์
  - **Engineering sense** ที่ใช้เพื่อพิจารณาว่าอาคารจะสั้นมาก การบิด ความอ่อนแอของอาคาร
  - การเสริมเหล็กให้มีประสิทธิภาพ
  - การจำลองและวิเคราะห์ด้วยคอมพิวเตอร์
  - กฎหมาย และข้อกำหนด มาตรฐาน
- ส่วนเสริม
  - การวิเคราะห์ขั้นสูง: พลศาสตร์ ไร้เชิงเส้น
  - การวิเคราะห์ **Ground motion**
  - การตอบสนองของสัมพัทธ์กับดิน/ฐานรากอาคาร

ความรู้พื้นฐานทางด้านวิศวกรรมโครงสร้างต้านทานแผ่นดินไหว

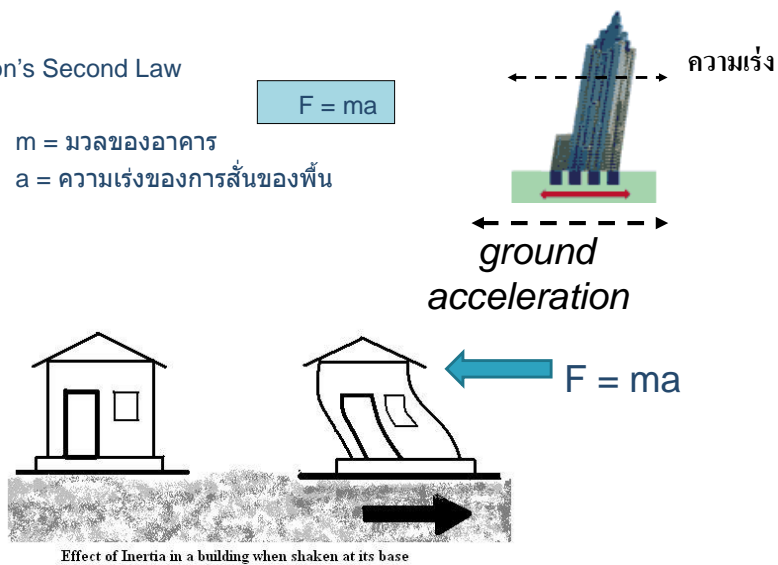
- ความรู้ทางด้านพลศาสตร์
- แนวคิดการออกแบบโครงสร้าง และการตอบสนองของโครงสร้างอาคาร
- วัสดุและความเสียหายต่อชิ้นส่วนโครงสร้าง
- มาตรฐานการออกแบบ

ส่วนที่ 1. พื้นฐานพลศาสตร์ทั่วไป

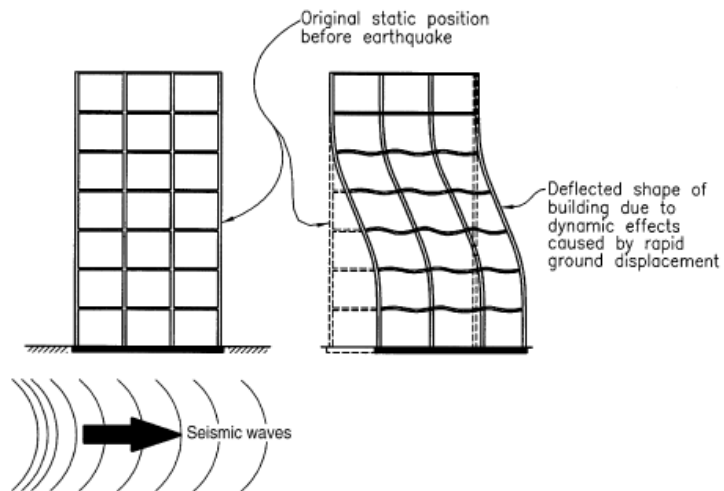
แรงเฉื่อย

- Newton's Second Law
- โดยที่ m = มวลของอาคาร
- a = ความเร่งของการสั่นของพื้น

$$F = ma$$

Inertial force for Multi-story building

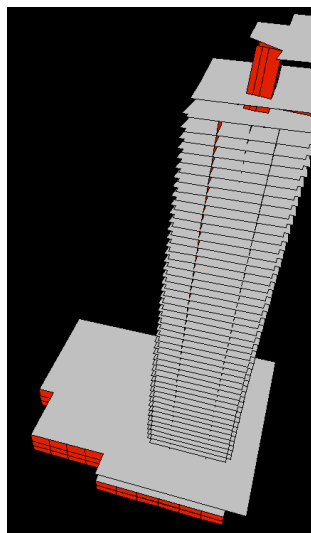
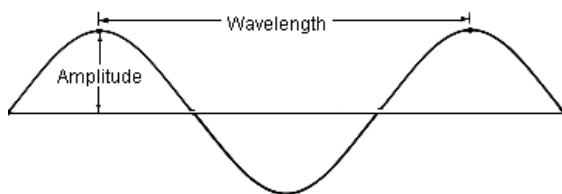

คาบ (Period) และ ความถี่ (Frequency) ของคลื่น

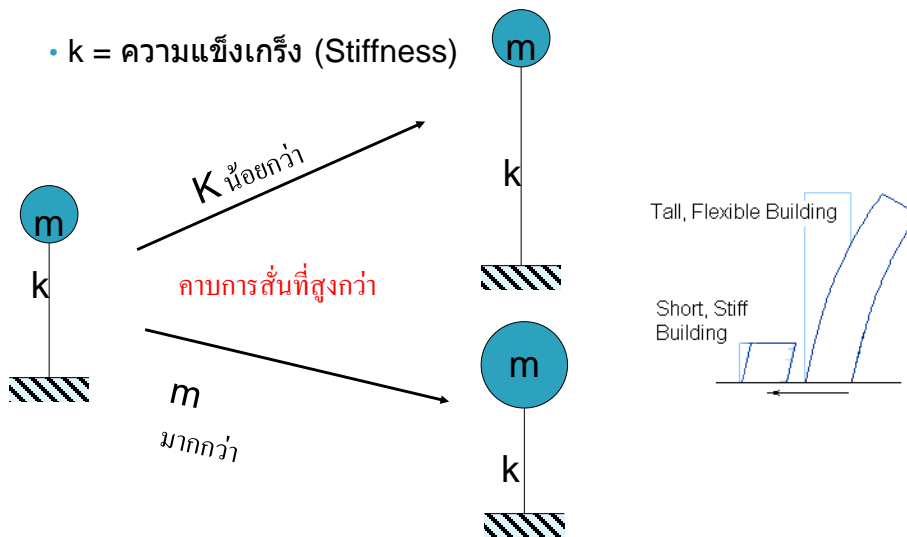
- Frequency (f) = จำนวนรอบคลื่นต่อเวลา 1 วินาที
- Period (T) = ระยะเวลาที่คลื่นสั้นครบ 1 รอบ

$$T = 2\pi \sqrt{\frac{m}{k}}$$

$$T = 1 / f$$

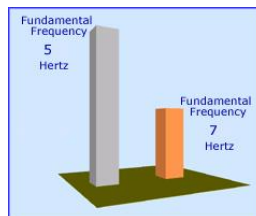

แบบจำลองอาคาร

คาบการสั่นของอาคาร

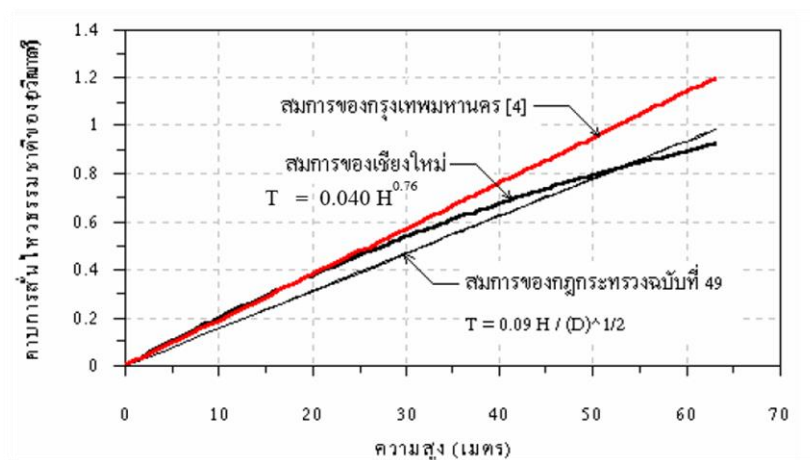
- ในแต่ละอาคาร จะมีคาบการสั่นธรรมชาติที่ต่างกัน

ความสูงอาคาร	คาบการสั่นธรรมชาติ	ความถี่ธรรมชาติ
2 story	0.2 seconds	5 cycles/sec
5 story	0.5 seconds	2 cycles/sec
10 story	1.0 seconds	1 cycles/sec
20 story	2.0 seconds	0.5 cycles/sec
30 story	3.0 seconds	1/3 cycles/sec

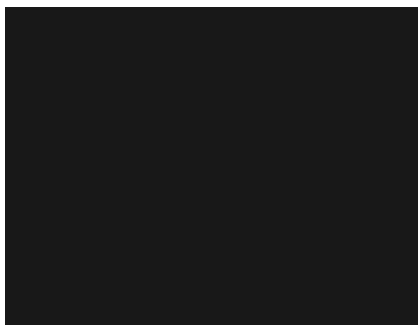
อาคารที่สูงกว่าจะสั่นด้วยคาบที่สูงกว่า หรือ ด้วยความถี่ที่ต่ำกว่า

การเปรียบเทียบสมการประมาณค่าการสั่นธรรมชาติของอาคาร

Resonance search test

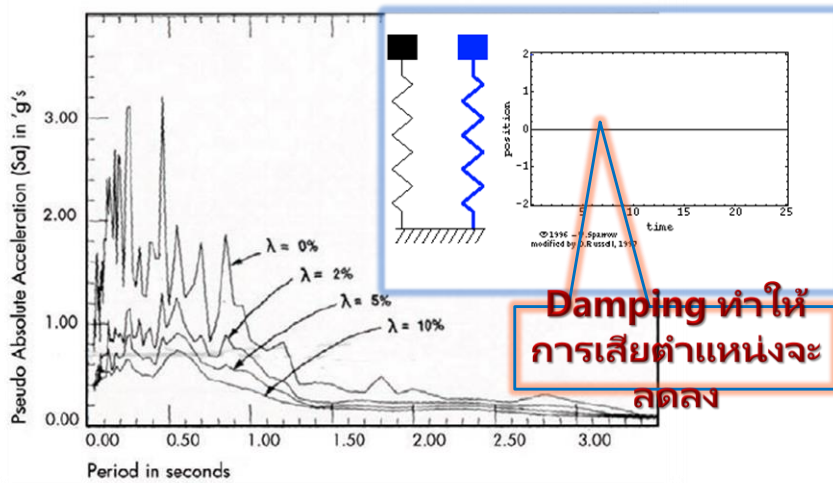
ได้ะสั่นปรับความถี่เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ

SDOF

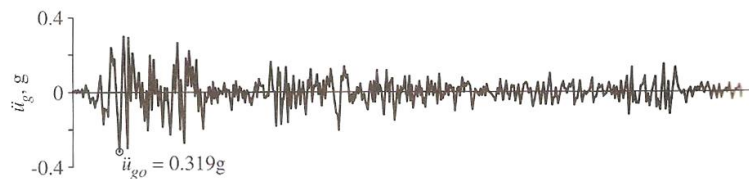

MDOF (3)

การหน่วง
(DAMPING)

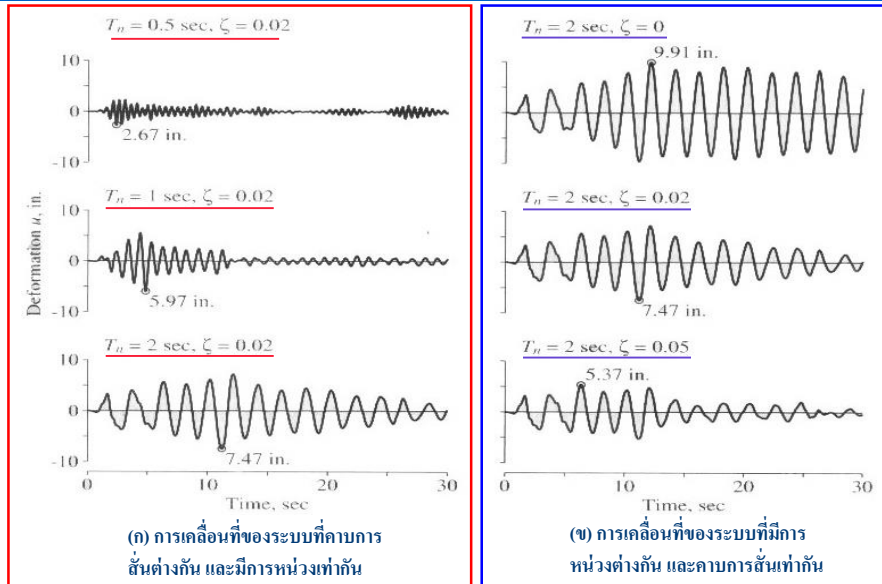
การวิเคราะห์การตอบสนองตามเวลาต่างๆ การสั่นสะเทือนจาก แผ่นดินไหว

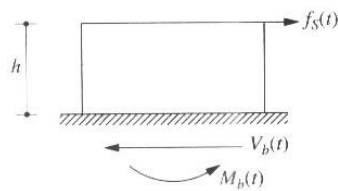
ค่าความเร่งของพื้นดินในแนวราบตามแนวเหนือ-ใต้ที่บันทึกได้จากเหตุแผ่นดินไหว
 El Centro, California วันที่ 18 พฤษภาคม 2483

$$\ddot{u} + 2\zeta\omega_n\dot{u} + \omega_n^2u = -\ddot{u}_g(t)$$

การเคลื่อนที่ของระบบที่มีค่าคาบ และ อัตราส่วนการหน่วงที่ต่างกัน ของ El Centro ground motion

แรงสถิตเทียบเท่า (Equivalent static force)

$$V_b(t) = f_s(t)$$

$$M_b(t) = hf_s(t)$$

$$f_s(t) = ku(t)$$

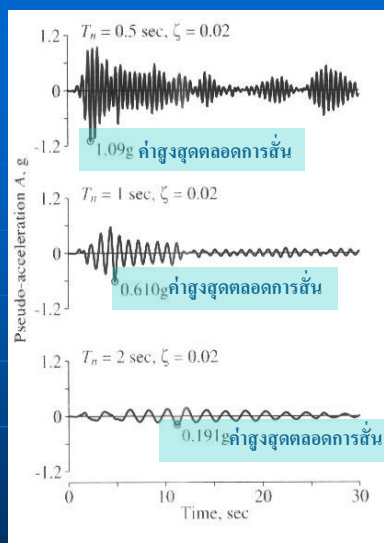
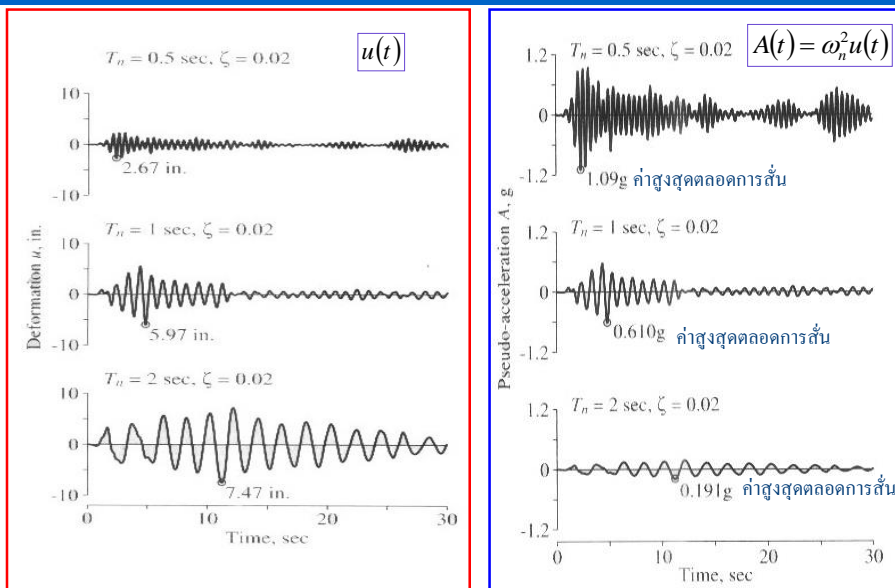
โดยที่ k คือ ค่าสติฟเนสต้านแรงด้านข้างของโครงสร้าง และเมื่อ $\omega_n = \sqrt{\frac{k}{m}}$ จะได้

$$f_s(t) = ku(t) = m\omega_n^2 u(t) = mA(t)$$

เมื่อ $A(t) = \omega_n^2 u(t)$ เป็นค่าความเร่ง เรียกว่า **pseudo-acceleration**

pseudo-acceleration

แรงเฉือนที่ฐาน (Base shear)

$$V_b(t) = mA(t)$$

โมเมนต์พลิกคว่ำที่ฐาน

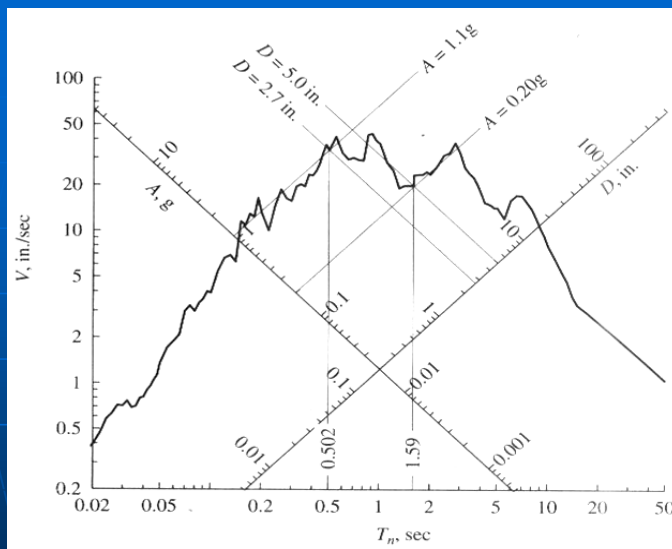
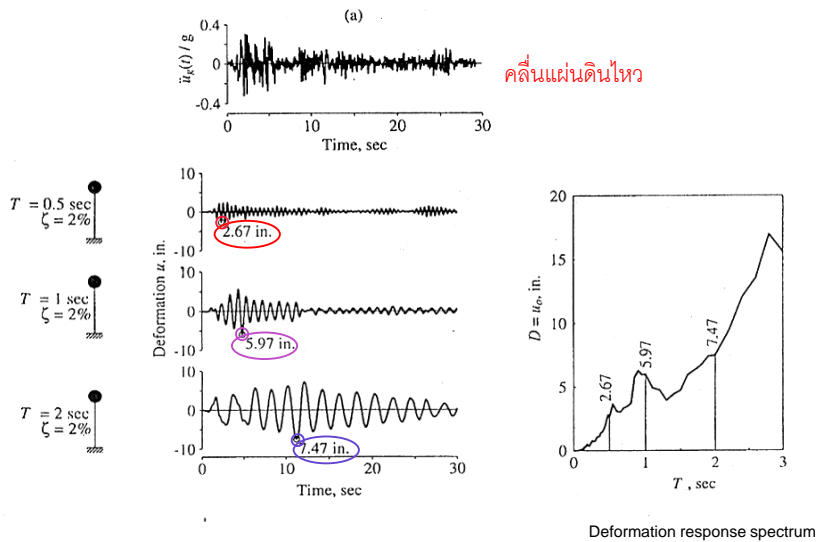
(base overturning moment)

$$M_b(t) = hV_b(t)$$

- ค่าที่ได้เป็นแรงที่เวลาใดๆ
- การออกแบบใช้ขนาดแรงที่มีค่ามากที่สุด
- อาคารที่มีคาบและการหน่วงต่างกันมีค่าแรงสูงสุดต่างกัน

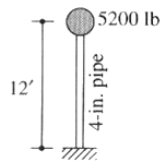
รูปที่ 19 Pseudo-acceleration response

สเปกตรัมการตอบสนอง (Response spectrum)

กราฟสเปกตรัมการตอบสนองรวม $D-V-A$ ของเหตุการณ์แผ่นดินไหว El Centro ground motion ของระบบที่มีอัตราหน่วง 2%

ตัวอย่าง การคำนวณหาแรงเนื่องจากแผ่นดินไหว

$$\phi_{out} = d_o = 4.500 \text{ in}$$

$$E = 29000 \text{ ksi}$$

$$I = 7.23 \text{ in}^4$$

$$\phi_{in} = d_i = 4.026 \text{ in}$$

$$\zeta = 2\%$$

ไม่คิดน้ำหนักรวมของท่อ

เหตุแผ่นดินไหว El Centro ground motion

วิธีทำ   หาค่าสติฟเนสด้านข้างของระบบ

$$k = \frac{3EI}{L^3} = \frac{3(29 \times 10^3)(7.23)}{(12 \times 12)^3} = 0.211 \text{ kip/in.}$$

มวลของระบบคือ

$$m = \frac{w}{g} = \frac{5.20}{386} = 0.01347 \text{ kip} \cdot \text{sec}^2/\text{in}$$

ค่าการสั่นธรรมชาติ และคาบธรรมชาติ

$$\omega_n = \sqrt{\frac{k}{m}} = \sqrt{\frac{0.211}{0.01347}} = 3.958 \text{ rad/sec}$$

$$T_n = 1.59 \text{ sec}$$

ค่าแรงกระทำเนื่องจากแผ่นดินไหว

$$f_{s0} = \frac{A}{g} w = 0.20 \times 5.2 = 1.04 \text{ kips}$$

$$V_{bo} = Cw$$

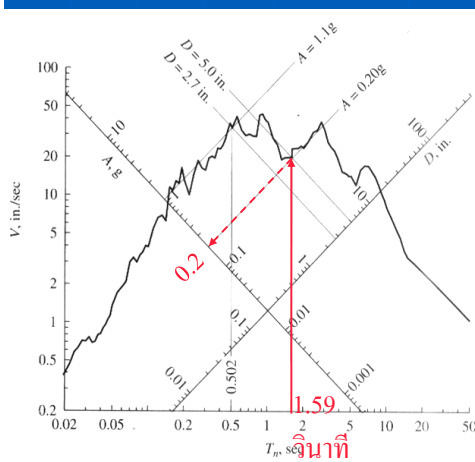
Base shear coefficient

- คาบการสั่น

- การหน่วง

- โซน

- อื่นๆ

สรุปเนื้อหา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

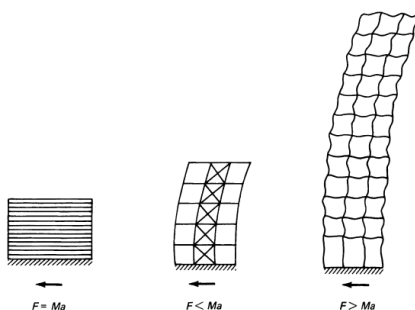
.....

2. แนวคิดการออกแบบโครงสร้าง และ การตอบสนองของโครงสร้างอาคาร

การตอบสนองต่อโครงสร้าง

- แผ่นดินไหว ทำให้อาคาร สั่นไหว แกว่งตัวกลับไปมา
- แรงกระทำต่อโครงสร้าง เป็นแรงที่เกิดขึ้นจากแรงเฉื่อยจากการเคลื่อนของมวลอาคาร
- การแกว่งตัวของอาคารสูง กับ อาคารเตี้ย จะมีความแตกต่างกัน

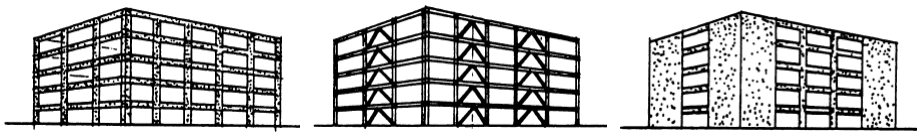
- เมื่อฐานอาคารเคลื่อนที่ ส่วนโครงสร้างด้านบนจะยังไม่เคลื่อนไปพร้อมๆกัน ทำให้เกิดแรงในโครงสร้าง
- แรงกระทำเปรียบเสมือนฐานอยู่นิ่งกับที่ และมีแรงผลักอาคารเป็นแรงเฉื่อย
- ในการวิเคราะห์โดยแรงสถิตเทียบเท่า แรงเฉื่อยนี้จะคำนวณเทียบเป็นแรงผลักสถิต

การเคลื่อนตัวของอาคาร

- แรงเฉื่อยที่กระทำต่ออาคารทำให้อาคารเคลื่อนตัวด้านข้าง
- ขนาดแรงแผ่นดินไหวที่มาก ทำให้อาคารเคลื่อนตัวในช่วงอินทิลาสติกซึ่งมีขนาดที่มากกว่าช่วงอินทิลาสติกมาก
- การก่อสร้างอาคารที่มีระยะห่างน้อย ทำให้อาคารเกิดการชนกัน

1. เส้นทางการถ่ายแรง

- แรงแผ่นดินไหว เป็นแรงแนวราบกระทำจุดตัวอยู่ที่ระดับชั้นพื้น
- ชั้นพื้น มีพฤติกรรมเป็นแผ่นแข็งถ่ายแรงสู่ชั้นส่วนที่อยู่แนวตั้ง เช่น ระบบโครงเสา-คาน ผนัง หรือระบบโครงถัก
- ชั้นส่วนแนวตั้ง ถ่ายแรงลงสู่ฐานรากอาคาร

Frame

Braced frame

Shear wall

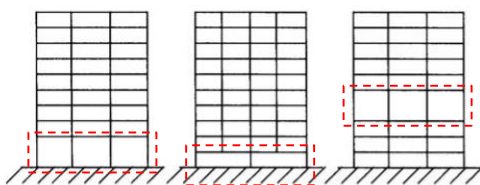
2. รูปทรงของอาคาร

ความไม่สม่ำเสมอ = อาคารอ่อนแอ

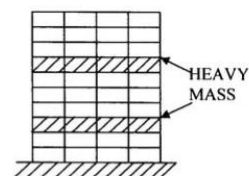
ความไม่สม่ำเสมอของรูปทรงโครงสร้าง

- อาคารที่มีรูปทรงโครงสร้างไม่สม่ำเสมอ (Irregular) หมายถึง โครงสร้างที่มีความไม่ต่อเนื่องทางกายภาพของรูปทรง ลักษณะโครงสร้าง และมวลในแนวราบหรือในแนวตั้งหรือความไม่ต่อเนื่องในระบบต้านแรงด้านข้างอย่างมีนัยสำคัญ
  - อาคารที่มีรูปทรงโครงสร้างไม่สม่ำเสมอในแนวระนาบ (Horizontal Irregularity) และ
  - ไม่สม่ำเสมอในแนวตั้ง (Vertical Irregularity)

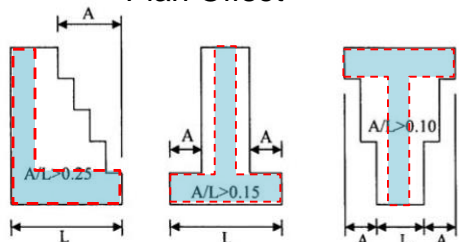
Stiffness => แนวตั้ง

Mass => แนวตั้ง

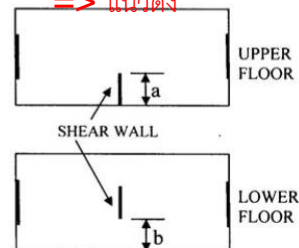

Plan Offset => แนวนอน

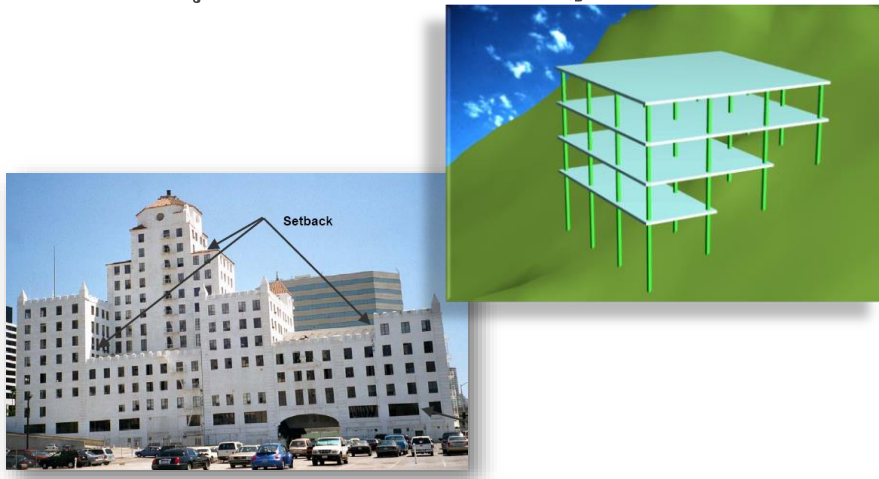

Discontinuity

=> แนวตั้ง

ลักษณะและรูปทรงของ โครงสร้าง (มาตรฐาน มยผ. 1301-50)

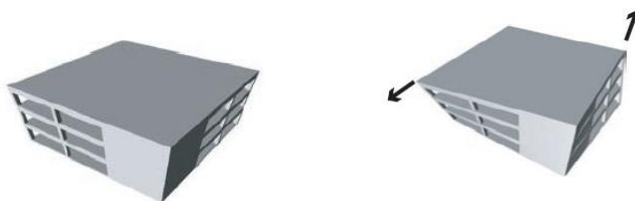
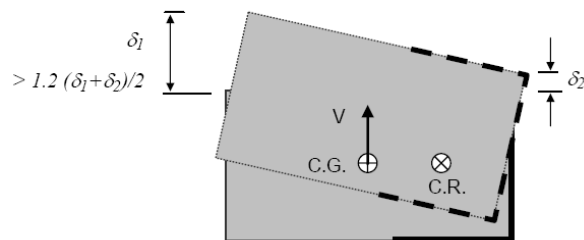
ความไม่สม่ำเสมอในทุกรูปแบบเพิ่มระยะเคลื่อนตัวจาก
แรงแผ่นดินไหว

ความไม่สม่ำเสมอของ mass, stiffness, and strength

- Mass irregular < Stiffness < Strength
- Combined-stiffness-and strength irregularity has
been found to be the largest.

ความไม่สม่ำเสมอเชิงการบิด

กฎกระทรวงออกแบบแผ่นดินไหว 2550

กฎกระทรวง

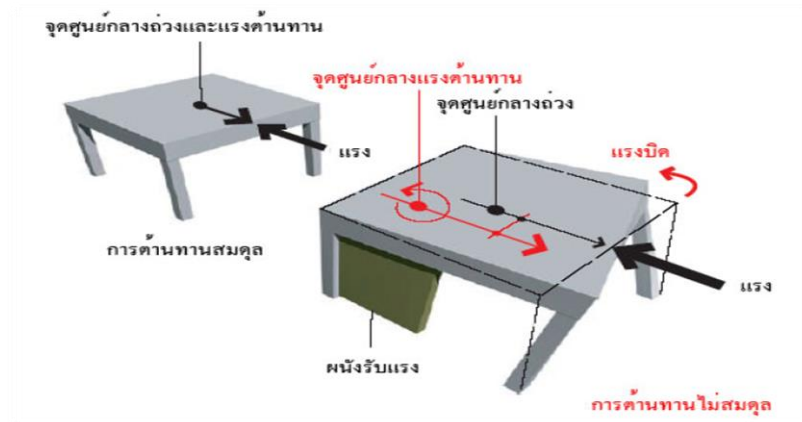
กำหนดการรับน้ำหนัก ความต้านทาน ความคงทนของอาคาร
และพื้นดินที่รองรับอาคารในการต้านทานแรงสั่นสะเทือนของแผ่นดินไหว

พ.ศ. ๒๕๕๐

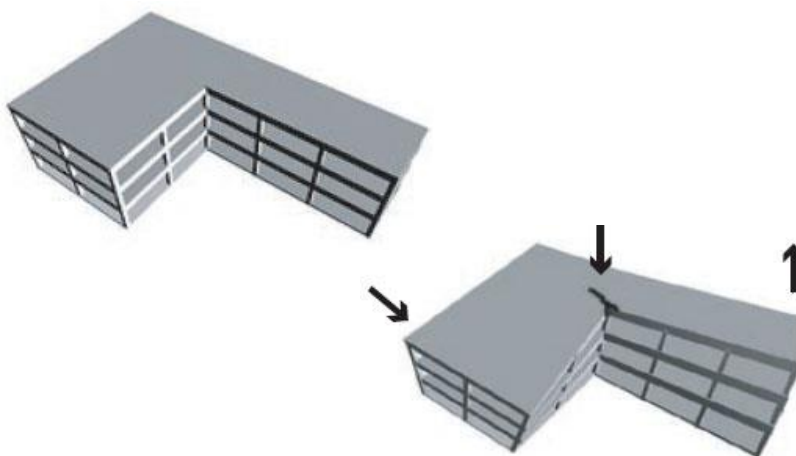
ข้อ ๕ การคำนวณออกแบบโครงสร้างอาคารที่มีรูปทรงไม่สม่ำเสมอ หรือ โครงสร้างอาคารอื่น ๆ ที่ไม่ใช่อาคารตามที่กำหนดในข้อ ๖ และไม่อยู่ในบริเวณเฟิร์ริง ผู้คำนวณออกแบบต้องเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมตั้งแต่ระดับสามัญวิศวกรขึ้นไป และต้องคำนวณให้อาคารสามารถรับแรงสั่นสะเทือนของแผ่นดินไหว โดยใช้วิธีการคำนวณเชิงพลศาสตร์หรือวิธีอื่นที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานทางทฤษฎีเชิงพลศาสตร์

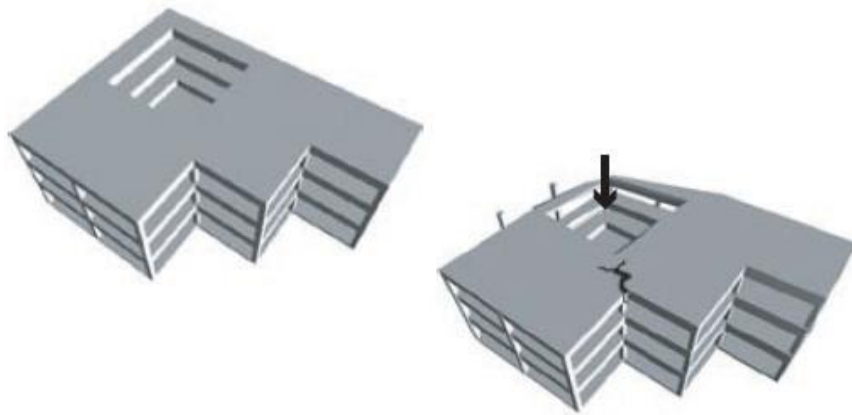
- การออกแบบอาคารจะต้องออกแบบให้ตำแหน่งของจุดศูนย์กลางของมวล และจุดศูนย์กลางรวมของแรงต้านทาน มีตำแหน่งที่ใกล้เคียงกัน

แรงบิด

การแยกบริเวณมุมอาคาร

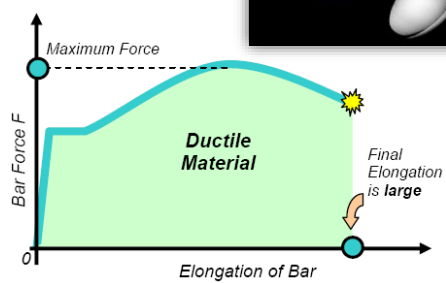
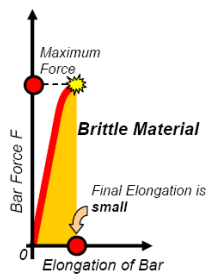

ส่วนที่ 3. วัสดุและความเสียหายต่อชิ้นส่วน
โครงสร้าง

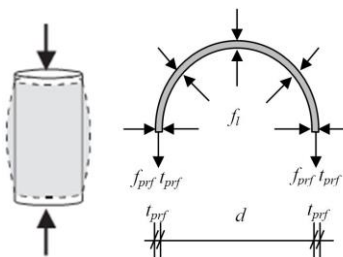
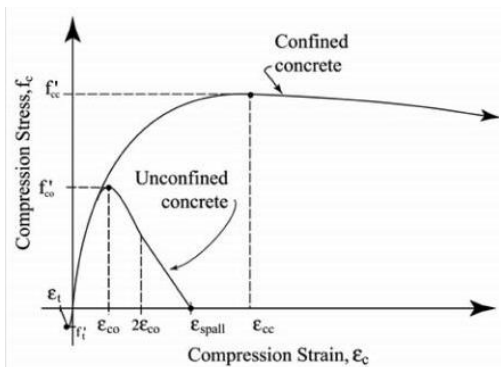

“ความเหนียว (Ductility)”

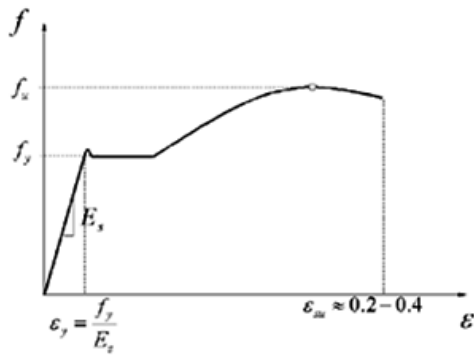
ความสามารถขององค์อาคารที่ยังคงสภาพ (ไม่พังทลาย) ได้ในช่วงการตอบสนองแบบไร้เชิงเส้น

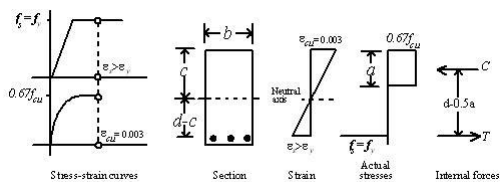
คอนกรีต

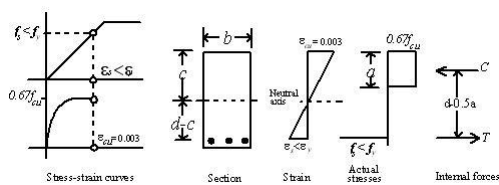
เหล็กเสริม

การควบคุมรูปแบบความเสียหาย

เหล็กเสียหายก่อน
(Tension Failure)

คอนกรีตเสียหายก่อน
(Compression Failure)

โครงสร้างแรงดัดที่มีความเหนียวจำกัด

	ความรุนแรง แผ่นดินไหว	พฤติกรรม โครงสร้างที่ ออกแบบ	การออกแบบ interstory drift
Ordinary moment frame (OMF)	ต่ำ	อีลาสติกในสภาวะ ใช้งานทั่วไป	ไม่เกินค่า Serviceability ที่ ยอมให้
intermediate moment frame (IMF)	ปานกลาง	อินอีลาสติก เมื่อ เกิดแผ่นดินไหว	ให้มีค่าระดับปาน กลาง
special moment frame (SMF)	สูง	อินอีลาสติก เมื่อ เกิดแผ่นดินไหว	ให้มีค่าระดับปาน กลาง

โครงสร้างแรงดัดที่มีความเหนียวจำกัด

- Special moment-resisting frames ต้องมีความเหนียวมากที่สุด
- Intermediate moment-resisting frames ต้องมีความเหนียวระดับปานกลาง ซึ่งเป็นข้อกำหนดสำหรับการออกแบบในประเทศไทย

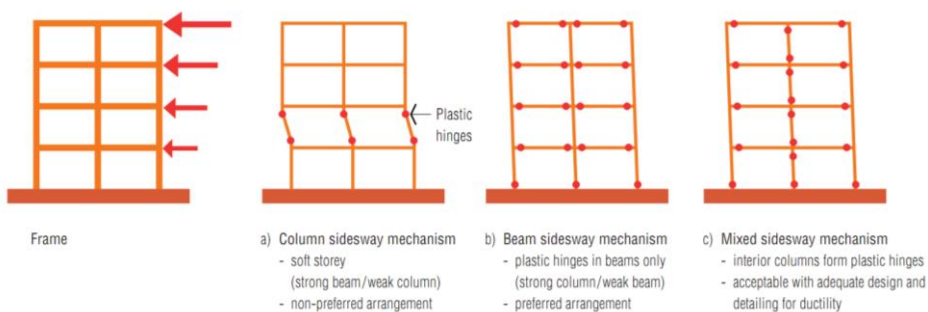
System	R	Ω_s	C_d
Moment-resisting frames			
Special	8	3	5
Intermediate	5	3	4
Ordinary	3	3	2

หลักการออกแบบให้มีความเหนียว

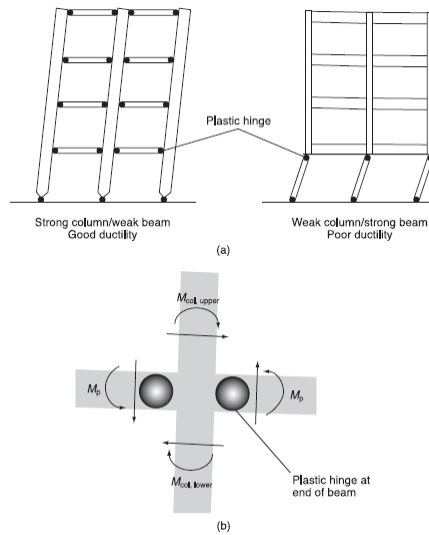
2 หลักการ เพื่อการออกแบบให้อาคารมีความเหนียว

- เกิดการครากในตำแหน่งที่โครงสร้างและรูปแบบที่อาคารยังคงให้อาคารไม่เสียเสถียรภาพ
- การให้รายละเอียดการเสริมเหล็กในส่วนที่เกิดการครากให้ยังคงกำลังอยู่ได้

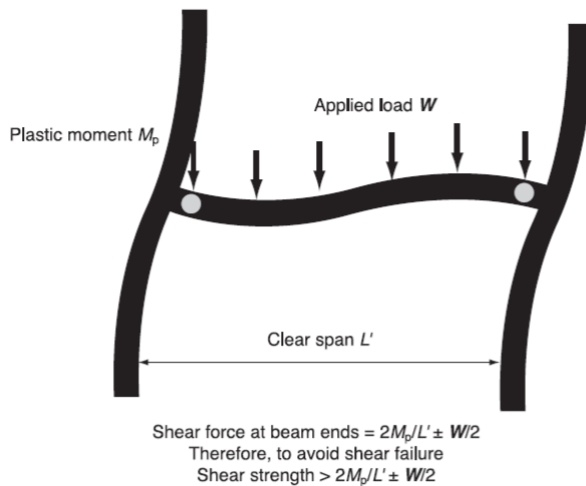
รูปแบบความเสียหายที่กำหนดในการออกแบบ

Capacity Design: Weak beam-Strong column

Capacity Design: Avoid beam shear

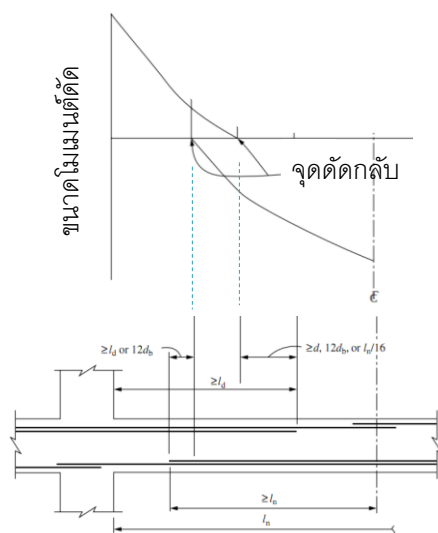

การให้รายละเอียดการเสริมเหล็ก

- การเสริมเหล็กให้สามารถต้านทานรอยแตกกว้างไม่ให้ง่างมากขึ้น
- ระยะฝั่งเหล็กที่เพียงพอ
- การต่อ และการทาบ
- การจัดวางเหล็กให้มีการโอบรัดคอนกรีต โดยเหล็ก **Hoops, ties** หรือ **crossties**

การเสริมเหล็กในคานต่อเนื่องทั่วไป (แรงแนวตั้ง)

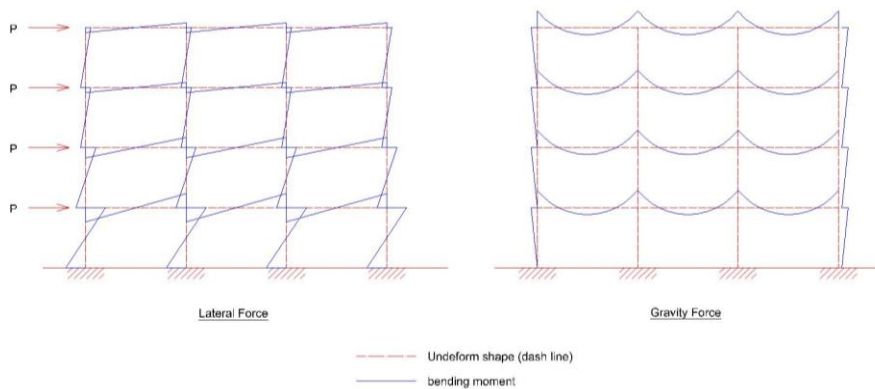
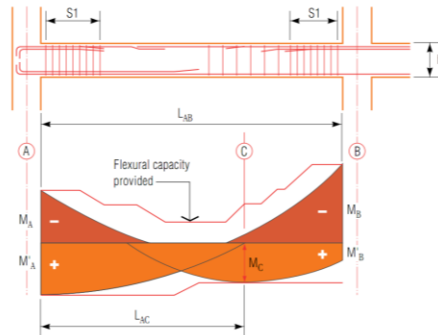
- โมเมนต์ดัด

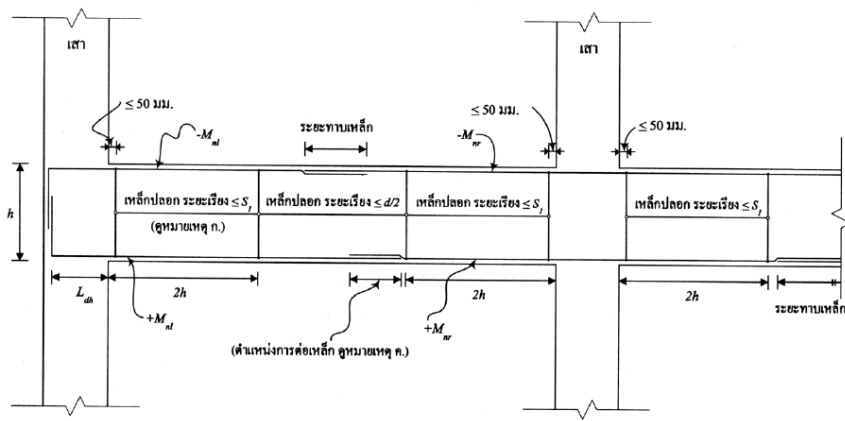
- การเสริมเหล็กที่เกิดแรงดึง

การเสริมเหล็กในคานกรณีแผ่นดินไหว

- เหล็กบนและล่าง ยาวตลอด
- เกิดการเสียหายที่ปลายคานในรูปแบบของการครากที่เหล็กเสริมตามแนวยาว ดังนั้น
  - เหล็กแนวยาวที่ปลายริมต้องมีระยะฝังเพียงพอ
  - เหล็กแนวยาวที่ปลายริมด้านในอาคารต้องต่อเนื่อง
- แรงแผ่นดินไหวเป็นแรงที่สลับทิศทำให้ค่าโมเมนต์เกิดขึ้นได้ทั้งที่คานวก และ ที่คานลบ
  - เสริมเหล็กแนวยาวที่มีปริมาณไม่ต่างกันมากเกินไป

มาตรฐาน มยผ. 1301-50: ส่วนที่ 4 รายละเอียดการเสริมเหล็ก

หมายเหตุ

- ก. ระยะเรียง S_1 , ต้องไม่มากกว่า (1) 1 ใน 4 ของความลึกประสิทธิผล; (2) 8 เท่าของเส้นผ่านศูนย์กลางเหล็กเสริมตามความยาวที่มีขนาดเล็กสุด; (3) 24 เท่าของเส้นผ่านศูนย์กลางเหล็กปลอก; และ (4) 300 มิลลิเมตร
- ข. โมเมนต์ดัดระบุ (1) $+M_u \geq (1/3)(-M_u)$; (2) $+M_u \geq (1/3)(-M_u)$; และ (3) $+M_u$ และ $-M_u$ ที่หน้าตัดใดๆ $\geq (1/5)$ ของค่าสูงสุดระหว่าง $-M_u$ และ $-M_u$
- ค. ไม่ห้ามเหล็กเสริมทั้งบนและล่างภายในระยะ $2h$ จากขอบของที่รองรับ
- ง. L_{db} = ระยะฝังเหล็ก (Development length)

Shear failure in beam

เหล็กในคานมีระยะยึดฝังไม่เพียงพอ

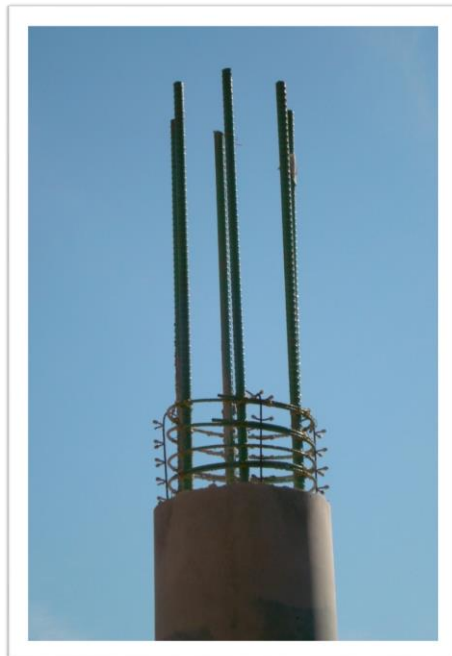

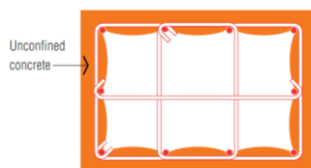
Figure 3-24 Damage to a nonductile reinforced concrete beam

Figure 3-25 Failure of lap splices in a moment frame connection

การเสริมเหล็กในเสากรณีแผ่นดินไหว

- เสาแข็ง-คานอ่อน => แนวทางการออกแบบ
- ในบางกรณีที่จำเป็น อาจยอมให้เกิดได้ในเสบบางต้น (ตั้งสไลด์ก่อนหน้านี้)
- โดยปกติ การเสียหายในแบบ **compression** จะเป็นแบบเปราะเนื่องจากการระเบิดออก
- การโก่งเดาะของเหล็กขึ้นเป็นการเสียหายแบบเปราะ
- การต่อเหล็กเสา ต้องให้สามารถถ่ายแรงได้อย่างสมบูรณ์
  - เพิ่มความเหนียวโดยการโอบรัดด้วยเหล็กปลอก
  - ยึดรั้งการโก่งของเหล็ก เกิดเฉพาะตรงมุม ต้องใช้ **Cross ties**
  - เพิ่มแรงยึดเหนี่ยวของเหล็กและคอนกรีตที่บริเวณทาบเหล็ก => ตอบบริเวณที่เกิดหน่วยแรงต่ำ

Hoops, ties and crossties: Advantages

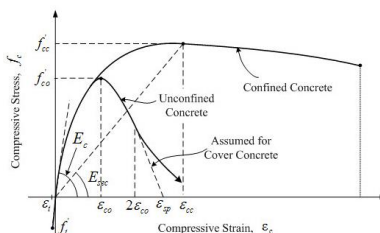
- (i) รับแรงเฉือน และป้องกันรอยแตกเฉือนทแยง
- (ii) ยึดเหล็กแนวตั้ง
- (iii) โอบรัดคอนกรีตทำให้มีกำลัง และความเหนียวมากขึ้น

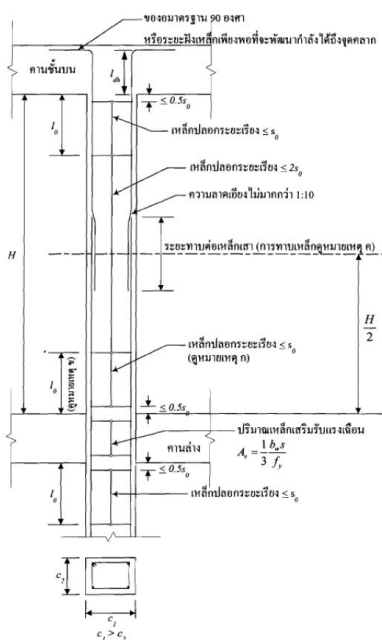
Shear failure of column

การโอบรัดของเหล็กแนวตั้ง

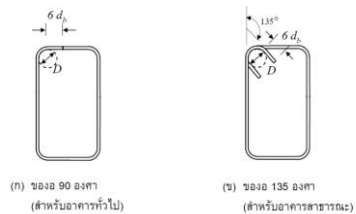

รายละเอียดการเสริมเหล็กเสาและจุดต่อ

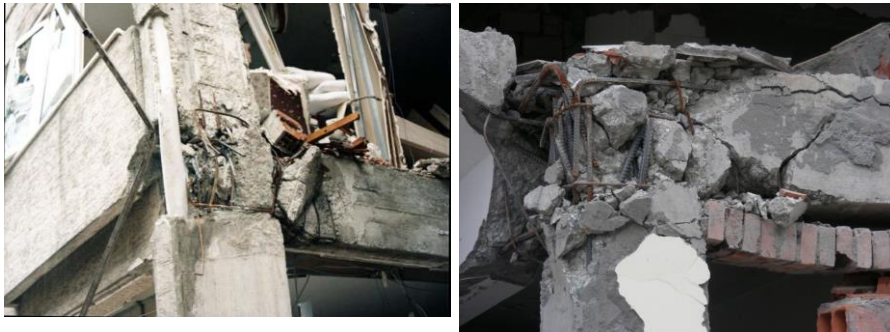
หมายเหตุ

- ระยะเรียง s_o ต้องไม่มากกว่า
  - (1) 8 เท่าของเส้นผ่านศูนย์กลางเหล็กเสริมตามยาวที่มีขนาดเล็กสุด;
  - (2) 24 เท่าของเส้นผ่านศูนย์กลางเหล็กปลอก;
  - (3) $C/2$; และ (4) 300 มิลลิเมตร
- ระยะ l_o ต้องไม่น้อยกว่า
  - (1) $H/6$; (2) c_f ; และ (3) 500 มิลลิเมตร
- การต่อเหล็กเสา ให้ต่อบริเวณช่วงกลางความสูงเสา
- l_d = ระยะฝังเหล็ก (Development length)
- อัตราส่วนพื้นที่หน้าตัด A_s/A_g ของเสา ต้องไม่น้อยกว่า

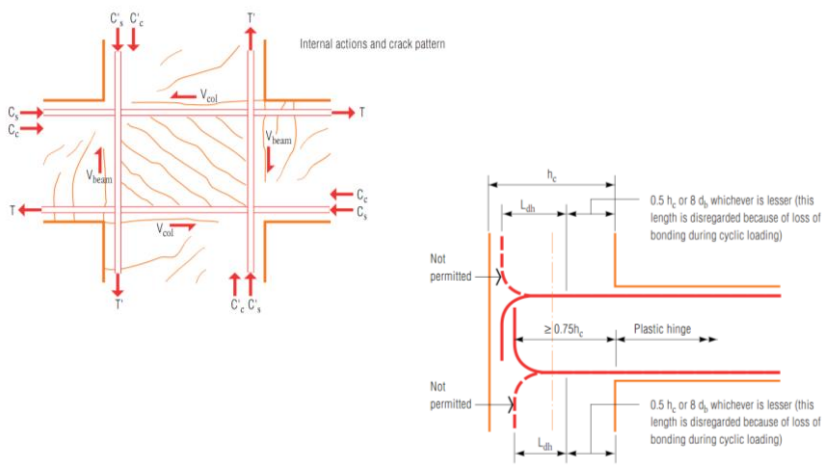

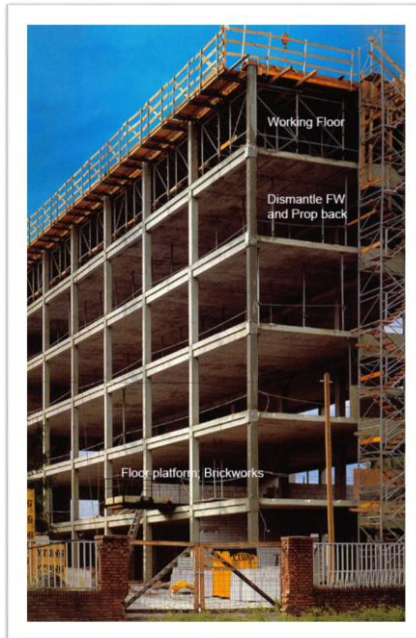
เหล็กปลอก

Beam-column connection

แรงกระทำในจุดต่อ

ACI-318 PROVISIONS FOR FLAT SLAB

มี 2 ประเด็น คือ

1. การกำหนดเป็น "Intermediate Frame".

2. แม้ว่า ตามแนวคิด "โครงเฟรมเทียบเท่า" จะสามารถจำลองเสมือนโครงเฟรมที่ต้านทานแรงด้านข้างได้ แต่การออกแบบรับแรงแผ่นดินไหวนั้น โครงสร้างเฟรมของเสาและพื้นจะไม่ได้ต้านทานแผ่นดินไหวเลย (หรือแรงด้านข้าง) ดังนั้น อาคารจะต้องมีผนังรับแรงเฉือน หรือ ระบบโครงสร้างต้านทานแรงด้านข้างอื่นๆ เพื่อรับแรงด้านข้างทั้งหมด

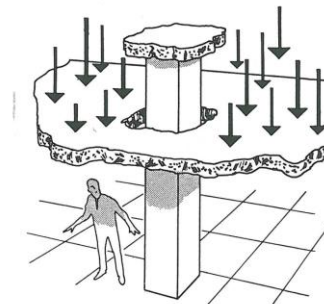
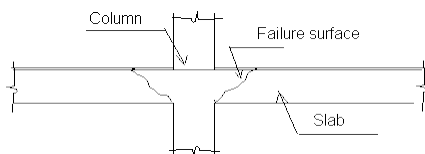

เหล็กเสริมในแผ่นพื้น

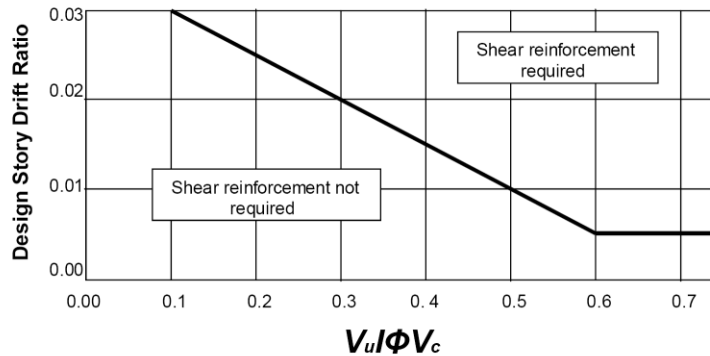
- เหล็กเสริมด้านทานโมเมนต์ดัด
- เหล็กเสริมด้านทานแรงเฉือนที่จุดรองรับเสา
- เหล็กอัดแรง (ระบบพื้นคอนกรีตอัดแรง)

แรงเฉือนที่หัวเสา

- กำลังเฉือนพื้นคอนกรีต น้อยกว่าแรงเฉือนทะลุ (Punching shear)
- เพิ่มความหนาพื้น
- เพิ่ม column capital
- เพิ่ม Drop panel
- เพิ่มเหล็กเสริมรับแรงเฉือน

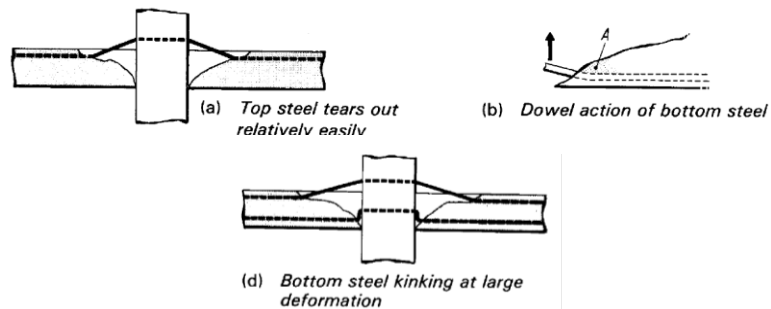

ความต้องการเหล็กเสริมรับแรงเฉือนเมื่อพิจารณา Story drift

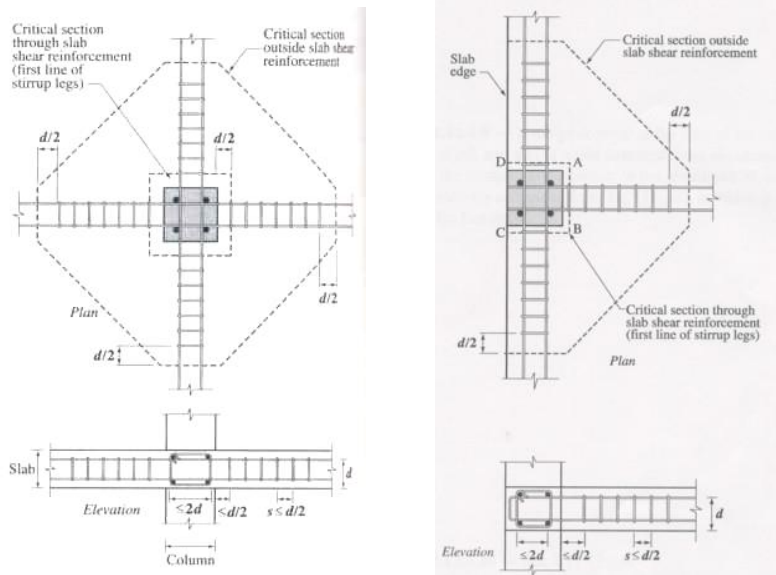

พฤติกรรมหลังจาก punching

- การเกิด punching ของเสาดันที่หนึ่ง จะทำให้เสาดันข้างเคียงรับน้ำหนักแทน
- เกิดการไม่สมดุลของโมเมนต์ ทำให้เกิด punching เพิ่มมากขึ้น และ มากขึ้น ๆ ตามกันไป
- เกิด Progressive collapse
- การให้รายละเอียดเหล็กเสริมโดยทั่วไป จะมีเหล็กตามแนวยาวด้านบนช่วยต้าน แต่คอนกรีตหุ้มได้ถูกแตกหักไปแล้ว และจะถูกต้องให้หลุดได้ง่าย

Shear strength of sections- ACI 318-02 clause 11.12

สรุปแนวคิดการออกแบบอาคารต้านแผ่นดินไหว

- เลือกระบบโครงสร้างต้านทานแรงแนวราบที่เหมาะสมกับขนาดของแรงแผ่นดินไหวที่ประเมิน รวมทั้งพิจารณาการรองรับเพื่อความปลอดภัย (**Redundant**) และเส้นทางการส่งถ่ายแรง เพื่อให้โครงสร้างกระจายน้ำหนักอย่างเป็นระบบ
- คำนวณขนาดแรง และการกระจายของแรงแผ่นดินไหวไปตามระดับชั้นต่างๆ ประมาณการ เคลื่อนตัว
- วิเคราะห์อาคาร และผลรวมของแรงต่างๆ ตรวจสอบความเพียงพอของกำลัง และการเสียรูปที่เกิดขึ้นในปริมาณที่ยอมรับได้
- ให้รายละเอียดการเสริมเหล็กที่ทำให้โครงสร้างมีความเหนียวเพียงพอ เพื่อรองรับกรณีแผ่นดินไหวที่รุนแรง (มากกว่าที่ออกแบบ)

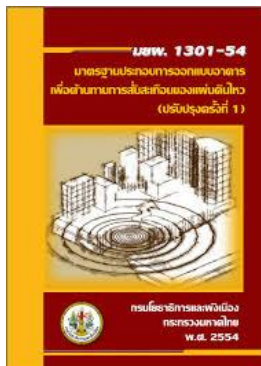
ส่วนที่ 4. มาตรฐานการออกแบบ

กฎหมายและมาตรฐานการออกแบบโครงสร้างด้านถนนแผ่นดินไหว

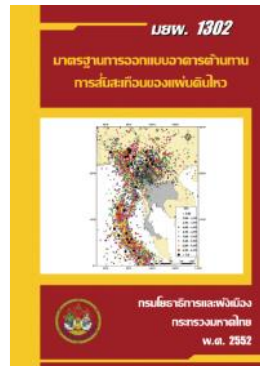
กฎกระทรวง ปี 2550

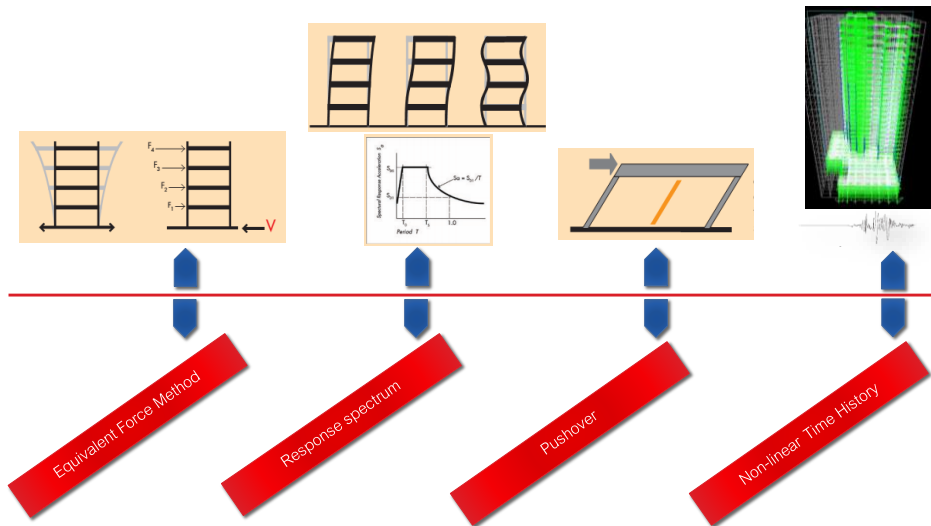
มยผ. 1301-54

มยผ. 1302-52

วิธีการวิเคราะห์เพื่อการออกแบบแผ่นดินไหว

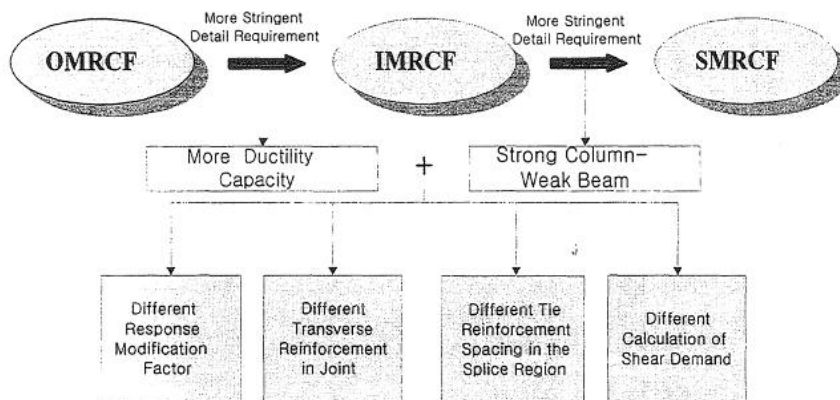

concrete moment frames

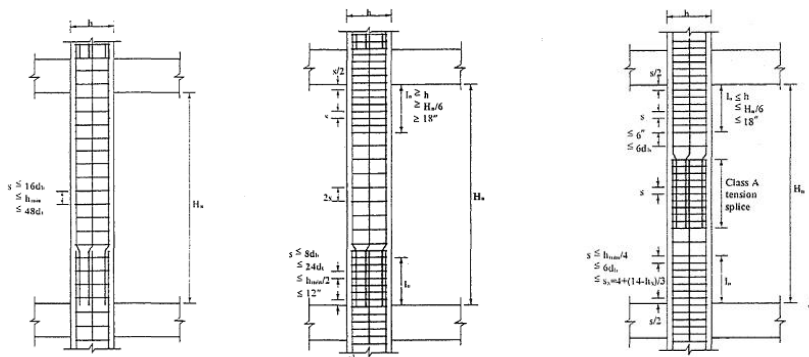
- according to an earthquake (seismic) risk level.
- ACI 318 (1999) classifies concrete moment frames into three types: (detailing requirements)
  - Ordinary Moment Resisting Concrete Frame (OMRCF),
  - Intermediate Moment Resisting Concrete Frame (IMRCF), and
  - Special Moment Resisting Concrete Frame (SMRCF).
- ACI 318 requires the fewest and least stringent detailing provisions for members of OMRCF among three types of moment frames. The following are some examples:
  - (1) Fewest reinforcement requirements for shear and confinement in columns
  - (2) Lap splice location at the possible plastic hinge region

- there are no requirements for strong column-weak beam for OMRCF and IMRCF.
- OMRCF requires the fewest reinforcement details.
- In OMRCF and IMRCF, lap splices exist at the base of columns, where the potential location of plastic hinge during an earthquake is located.
- Lap splices in a column of SMRCF must be located in the middle of a column.

ความเข้มงวดในการออกแบบโครงเฟรมแต่ละประเภท

การเสริมเหล็กในเสา

(a) Ordinary moment frame

(b) Intermediate moment frame

(c) Special moment frame

หน้า ๒๘

เล่ม ๑๒๙ ตอนที่ ๑๑๖ ก

ราชกิจจานุเบกษา

๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๕

กฎกระทรวง

กำหนดหลักเกณฑ์การอนุญาตตัดแปลงอาคาร

เพื่อเสริมความมั่นคงแข็งแรงของอาคารให้สามารถต้านแรงสั่นสะเทือนจากแผ่นดินไหว

พ.ศ. ๒๕๕๕

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ (๓) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ และมาตรา ๘ (๑๑) และ (๑๒) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๓ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๒ และมาตรา ๔๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้ โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยโดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมอาคารออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับแก่อาคารตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารในบริเวณที่กำหนดในกฎกระทรวงกำหนดการรับน้ำหนัก ความต้านทาน ความคงทนของอาคาร และพื้นดินที่รองรับอาคาร ในการต้านทานแรงสั่นสะเทือนของแผ่นดินไหว พ.ศ. ๒๕๕๐

ข้อ ๒ การเสริมความมั่นคงแข็งแรงของอาคารให้สามารถต้านแรงสั่นสะเทือนจากแผ่นดินไหว